

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№12

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2025-yil, dekabr.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixov o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA DAVRIDA TIJORAT BANKLARI LIKVIDLILIK XAVFINI BOSHQARISHI.....	44
Baxromov Nodirjon Muxammadamin o'g'li	
TURIZM XIZMATLAR BOZORI ISTE'MOLCHILARINI SEGMENTLASH USULI ASOSIDA DIVERSIFIKATSIYA KONSEPSIYASINI ISHLAB CHIQUISH.....	48
Maxmudova Aziza Pirmamatovna	
"INNOVATSION AGROTEKNOLOGIYALAR VA "YASHIL IQTISODIYOT" TAMOIYILLARI ASOSIDA G'ALLA YETISHTIRISH BARQARORLIGINI BAHOLASH.....	53
Turayeva Gulizahro	
АНАЛИЗ ЦЕНОБРАЗОВАНИЯ НА ЗЕРНОВЫЕ ПРОДУКТЫ ПО ДАННЫМ МАРКЕТИНГОВЫМ ИССЛЕДОВАНИЯМ (НА ПРИМЕРЕ НАМАНГАНСКОЙ ОБЛАСТИ).....	57
Баҳриддинов Жаҳонгирбек Равшанжон ўғли	
KICHIK BIZNES RIVOJINI TA'MINLASHDA BOZOR INFRATUZILMALARINING AHAMIYATI.....	62
G'aniyev Botir Baxtiyorovich, Zakirova Gulnora Mirzaliyevna	
KICHIK SANOAT ZONALARI FAOLIYATINI SAMARALI BOSHQARISH METODOLOGIYASI VA YO'LLARI.....	67
Shodmonqulov Kamoliddin Murodillaevich	
INNOVATION FAOLIYAT XARAJATLARINING BUXGALTERIYA HISOBI VA AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH.....	73
Mustafoev Akbar Mustafo o'g'li	
MAHSULOT DIVERSIFIKATSIYASI VA LOGISTIKA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH ASOSIDA EKSPORT POTENSIALINI OSHIRISH YO'LLARI.....	78
Maxkamov Ibrayim, Jo'raboyeva Shohida Kamoliddin qizi	
REKLAMA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARI ROLI.....	83
Abduxalilova Laylo To'xtasinovna, Raxmonqulova Shahrizoda	
SIRKULAR IQTISODIYOTDA YOPIQ SIKL NAZARIYASINING ROLI.....	87
Sodikov Zokir Rustamovich	
YASHIL TEKNOLOGIYALARNI JORIY ETISHDA MOLIYAVIY RAG'BATLAR VA ULARNING NATIJALARI.....	92
Axmadjonova Gulmira Xabibulla qizi	
MAMLAKAT IQTISODIYOTI RIVOJLANISHIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING ROLI.....	97
G'aniyev Baydulla Toshmurodovich	
АНАЛИЗ ПОДХОДОВ ЦЕНТРАЛЬНЫХ БАНКОВ К РЕГУЛИРОВАНИЮ ИННОВАЦИОННЫХ БАНКОВСКИХ ПРОДУКТОВ: СРАВНЕНИЕ УЗБЕКИСТАНА И МЕЖДУНАРОДНОЙ ПРАКТИКИ.....	101
Даулетиярова Шахло	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ РЫНКА ЦЕННЫХ БУМАГ УЗБЕКИСТАНА.....	109
Кадилова Хадича Тураевна	
XORIY MAMLAKATLARINING IQTISODIYOTNI UGLERODSIZLASHTIRISH STRATEGIYALARI: O'ZBEKISTON UCHUN TAKLIFLAR.....	115
D.X. Pulatov, F.E.Shamsiyev	
O'ZBEKISTONDA ISLOM MOLIYASI: MUAMMOLAR VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	125
Sattorov Ixtiyor Ochilovich, Karimov Shohruh Yo'ldoshali o'g'li	
HISOB SIYOSATI TARKIBIY TUZILISHI MASALALARI.....	133
Botirova Raximaxon Abdujabbarovna	
QURILISHDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING MOLIYAVIY TAHLILI.....	136
Musayeva Shoirazimovna	

KICHIK SANOAT ZONALARINI RIVOJLANTIRISH ORQALI AHOLI TURMUSH FAROVONLIGINI OSHIRISH.....	144
Axmedov Oybek Turgunpulatovich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORI PORTFELI TAHLILI.....	149
Madraximov Ilxom Kamilovich	
FOYDA SOLIG'INING O'ZIGA XOS MUAMMOLI JIHATLARI.....	154
Zaripov Xusan Baxodirovich	
AGRAR SEKTORNI INNOVATSION MODERNIZATSIYA QILISHDA INVESTITSIYA OQIMLARINI BOSHQARISH MODELLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	159
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
OLIY TA'LIM XIZMATLARI BOZORIDA MARKETING TADQIQODLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	163
Jalilov Jamshid G'anjionovich, Safarov Zavqiddin Zokir o'g'li	
MINTAQA SANOAT TARMOG'I RIVOJLANISHINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI.....	168
Xayitboev Abror Quvondiqovich	
РОЛЬ СМЕШАННОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ (BLENDED FINANCE) В ПОВЫШЕНИИ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ КОММУНАЛЬНЫХ УСЛУГ: УРОКИ РАЗВИВАЮЩИХСЯ СТРАН.....	174
Гулмаматова Дурдона Шерали кизи	
KORXONALARDA STRATEGIK BOSHQARUV.....	180
Musayeva Dilnoza Dilshatovna	
BANK TIZIMIDA MARKETING AHAMIYATI VA BANK MARKETINGI.....	184
Usubjonov Zaxriddin Vasliddin o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN XORJIY KREDIT MABLAG'LARINI JALB KILISH HUQUQIY JIHATLARI.....	189
Qulliyev Anvar Zayniddinovich	
TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYALASH SHAROITIDA CHAKANA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	194
Alimov Umid O'ktambayevich	
MAHSULOTLARNING RAQAMLI PASPORTI TIZIMINI JORIY ETISH OMILLARI VA TO'SIQLARI.....	200
Avloqulova Sadoqat Sobirjon qizi	
KORXONALARDA FOYDA VA ZARARLARNI TAHLIL QILISHDA INNOVATSION METODLAR AHAMIYATI.....	207
Ernazarov Ortiq Eshnazarovich, Farog'at Xo'jabekova	
ВЛИЯНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА НА ЭКОНОМИЧЕСКОЕ БЛАГОСОСТОЯНИЕ, А ТАКЖЕ НОВЫЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ.....	212
Останов Эгамберди	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA INNOVASION TEXNOLOGIYALARNI INTEGRATSIYALASH: MOHIYATI VA RIVOJLANISH IMKONIYATLARI.....	218
Xakimova Xulkar Xamidovna	
QORAQALPOG'ISTON VA XORAZM OZIQ-OVQAT SANOATINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI HAMDA UNI YANADA RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	224
Tleuov Niyetulla Raxmanovich	
OILAVIY KORXONALARNING IQTISODIY TIZIMDAGI O'RNI.....	230
Shadiyeva Gulnora Mardiyevna, Rustamova Zarina Rustamovna	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA O'ZBEKISTON OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MARKETING FAOLIYATINI MODELLASHTIRISH VA BOSHQARISH MEXANIZMLARI.....	234
Sadikov Shoxrux Shuxratovich	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASI KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHDA RAQAMLI XIZMATLARNING AHAMIYATI.....	238
Asenbaeva Aydaygul Edenbaevna	
BARQARORLIK VA YASHIL MENEJMENT: ILMIY-NAZARIY YONDASHUVLAR VA AMALIY AHAMIYATI.....	242
Djalilova Dilbar Abdikarim qizi	

HUDUDLARNING IQTISODIY SALOHİYATINI INNAVATSION-INVESTITSION BOSHQARISH STRATEGIYASI VA MEXANIZMI (XORAZM VILOYATI MISOLIDA)	247
Maqsudova Malohatxon Maqsudovna, Yaxshimuratov Maqsadbek Narimon o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT BUDJETINI 2026-YILGI SOLIQ SIYOSATINING TAHLILI VA XALQARO SOLISHTIRMA YONDASHUVI	251
Abdullayev Zafarbek Safibullayevich	
O'ZBEKISTON MINTAQALARIDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI	256
Mamataliyeva Dilnoza Raxmonovna	
TRANSFORMATSIYALASHUV SHAROITIDA INVESTITSİYALAR SHAKLLANISHI VA ULARNI SAMARALI BOSHQARISH YO'NALISHLARI	259
To'rayev Jasurali To'rayevich	
O'ZBEKISTONDA SAVDO TASHKILOTLARINING FAOLIYATI VA RIVOJLANISH HOLATI	264
B. Sulaymonov	
NAMANGAN VILOYATIDA "YASHIL IQTISODIYOT" MODELIGA O'TISH JARAYONIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING IQTISODIY FAOLLIGI	270
Xonto'rayev Obbosxon Kamolxon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA "YASHIL" IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	274
Xoshimov Pazliddin Zuxurovich	
KICHIK BIZNES ORQALI ISH O'RINLARINI YARATISH STRATEGIYALARI: NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA	278
Ergasheva Nigora Abdigapparovna	
MAMLAKATIMIZDA QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INING IJTIMOIIY-IQTISODIY AHAMIYATI	283
Quryozov Sardorbek Sharifboevich	
РАЗРАБОТКА И ПРИОРИТИЗАЦИЯ КЛЮЧЕВЫХ ИНДИКАТОРОВ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЛЯ ОБЩЕНАЦИОНАЛЬНОЙ ПАНЕЛИ МОНИТОРИНГА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БОЛЬНИЦ: ЭКСПЕРТНАЯ ОЦЕНКА СО СТОРОНЫ РУКОВОДИТЕЛЕЙ МЕДУЧРЕЖДЕНИЙ	290
Шухратов Мамуржон Шухрат угли	
MAHALLIY DAVLAT HOKIMIYAT ORGANLARINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA BOSHQARISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR	297
Nurmurodov Zafarjon Nurmurod o'g'li	
BANK TIZIMINING BARQAROR MOLIIYAVIY RIVOJLANISHINI TA'MINLASH VOSITALARI	303
Sadikov Iskandar Gayratovich	
ЗЕЛЕНОЕ ФИНАНСИРОВАНИЕ В ЗЕЛЕННОЙ ЭКОНОМИКЕ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА	308
Халиков С. Х.	
HUDUDIIY IQTISODIY RIVOJLANISHDA KICHIK BIZNESNI ROLI VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH CHORALARI	313
Ergashev Jamshid Jamoliddinovich	
ИСТОРИЧЕСКИЙ ПРОЦЕСС СТАНОВЛЕНИЯ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ	317
Мажидова Фарангиз Фуркатзода	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDAGI TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA ISHLAB CHIQRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	321
Isakov Oybek Jamoliddinovich	
NORASMIY KOOPERATSIYA MUNOSABATLARINING FERMER XO'JALIKLARI YETISHTIRGAN MAHSULOT MIQDORIGA TA'SIRINI BAHOLASH	325
Ismoilov Azamat	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA FOIZ RISKINI BOSHQARISH AMALIYOTI	332
Seitnazarov Daniyar Baxadirovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA SUT VA SUT MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLOVCHI KORXONALAR FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH	341
Normuradov Nurbek Sunatilloevich	
"AYOL RAHBARLAR: RAHBARLIK SALOHİYATI VA ISH JOYIDA TENGLIK" FRANSIYA DAVLATI TAJRIBASI ASOSIDA	346
Abduraxmonova Feruzabonu	

QISHLOQ XO'JALIGIDAGI KLASSTERLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH.....	352
Dildora Yuldasheva	
TIJORAT BANKLARINING DEPOZIT BAZASINING YETARLILIGINI TA'MINLASH YO'LLARI	359
I.J. Isakov	
OLIY TA'LIM SIFATINI OSHIRISH VA IQTISODIY DIAGNOSTIKA O'TKAZISHNING XORIJ TAJRIBASI.....	363
Xo'jaxonov Ma'rufxon Xamidxonovich, Axmedov Oybek Turg'unpulatovich	
INKLYUZIV TA'LIMNI MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHDAGI MUAMMOLAR VA ULARNI YECHISH YO'LLARI.....	369
Egamberdiyeva Dilorom Botir qizi, Pulatova Moxira Baxtiyorovna	
"KREATIV IQTISODIYOT" HAMDA "TURIZM" TUSHUNCHALARINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	374
Abdurasulov Shovqiddin Erkin o'g'li	
THE STRATEGIC ROLE OF THE INDUSTRIAL SECTOR IN THE NATIONAL ECONOMY AND DEVELOPMENT FACTORS.....	380
Rakhimov Bakhromjon Ibroximovich	
INVESTITSIYALARNI MOLIYALASHTIRISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI.....	386
Ismailov Dilshod Anvarjonovich	
GLOBAL INCOME INEQUALITY IN 2024: CAUSES, PATTERNS, AND CONSEQUENCES.....	393
Ilhomjonov Jaxongir Alisher o'g'li	
ТОРГОВЫЕ ОТНОШЕНИЯ В СВОБОДНО ЭКОНОМИЧЕСКИХ ЗОНАХ: ПРОБЛЕМЫ И РЕШЕНИЯ	401
Шарифходжаев Шавкат Окилович, Ачилова Ширин Шавкат кизи	
O'ZBEKISTON KON-METALLURGIYA SANOATI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA HOZIRGI HOLATI	407
Ergashov Botirjon Ergashovich	
PENSIYA JAMG'ARMASIDA DAVLAT BUDJETI TRANSFERTLARI ULUSHI HAMDA UNING XORIJ TAJRIBASI	415
Sherjonov Doniyor Saparbayevich	
O'ZBEKISTON SANOAT KORXONALARINI QIMMATLI QOG'OZLAR BOZORIDAN FOYDALANIB MOLIYALASHTIRISHNING HOZIRGI HOLATI VA MUAMMOLARI.....	419
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'I BO'YICHA FIRIBGARLIKLAR: MEXANIZMLARI, SABABLARI VA ULARNI OLDINI OLISH YO'LLARI.....	425
Eshkarayev Bobir Chariyevich	
TOG' VA TOG'OLDI HUDUDLARIDA QISHLOQ XO'JALIGINI DIVERSIFIKATSIYA QILISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI VA IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	431
Abdulxayeva Gulshan Maxmudovna	
TURIZM SOHASINING IJTIMOIIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI (SAMARQAND VILOYATI MISOLIDA).....	435
Xalimov Shaxboz Xalimovich	
SANOATDA IQTISODIY MOLIYAVIY HISSOBOTLAR XALQARO STANDARTLARINI RAQOBATBARDOSH KORPORATIV STRATEGIYALARNI SHAKLLANTIRISHDA QO'LLASH.....	442
Turaboev Ibroxim Ismoil o'g'li	
ФОНДИРОВАНИЕ И СТРАХОВАНИЕ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ АПК: СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ И МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ	447
Дурманов Акмал Шаймарданович	
PAHTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARI RIVOJLANISHINING STATISTIK KO'RSATKICHLARI TAHLILI	456
Atajanova Guli Maxsudbekovna	
JAHON MOLIYAVIY BOZORLARI BARQARORLIGIGA GLOBAL IQTISODIY INQIROZLAR VA GEOSIYOSIY OMILLARNING TA'SIRI HAMDA ULARNI BOSHQARISH STRATEGIYALARI	462
Abdurazakova Nargiza Rixsibayevna	

QISHLOQ XO'JALIGIDA RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH VA OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARINI ISHLAB CHIQARISHDA BOSHQARUV QARORLARINING IQTISODIY TAHLILI.....	467
Mamadiyarov Dilshad Uralovich	
PAXTA TOZALASH KORXONALARINING TARKIBIY BO'LINMALARIDA MOLIVAVIY BOSHQARUV TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	474
Murodov Orif Jumayevich, G'ulomov Xaydarbek Ilyos o'g'li	
BARQAROR KELAJAK SARI: MAMLAKATDA EKOLOGIK XAVFSIZLIKNI MUSTAHKAMLASH	482
Abdullaev Shavkatjon Maxmudillaevich	
ZAMONAVIY IQTISODIY SHAROITLARDI KORXONALARNING MOLIVAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASH	487
Abdulakimova Moxina Farxod qizi	
UMUMIY OVQATLANISH SHAHOBCHALARINING FAOLIYATI SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISH.....	493
Amiriddinova Muslima Zayniddin qizi	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA MIJOZLAR EHTIYOJINI O'RGANISH VA XIZMAT SIFATINI OSHIRISHNING INNOVATSION YONDASHUHLARI	498
Babayeva Lola Ibragimovna	
MINTAQADA TARIXIY VA MADANIY TURIZMNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARINI KENGAYTIRISHDA DAVLAT HAMDA XUSUSIY SHERIKCHILIK TIZIMIDAN FOYDALANISH	504
Xusanov Chari Kadirovich	
PROSPECTS FOR IMPROVING INFRASTRUCTURE FOR SMALL BUSINESS AND ENTREPRENEURSHIP IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.....	509
Botirova Xulkar Olimjonovna	
THE IMPACT OF AGRICULTURAL CLUSTERS ON FOOD SECURITY AND MACROECONOMIC STABILITY	514
Sherkulov Shohruh Erkin ugli	
OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA ISSIQXONA IQTISODIYOTINI O'RNI VA NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLAR	520
Otavullaev Sukhrob Sa'dullo o'g'li	
IJTIMOII AHAMIYATI YUQORI LOYIHALARNI DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH	524
Taspanova Ayzada Kenjebayevna	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA RAQOBAT STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH	529
Sharopova Nafosat Radjabovna, Jamolova Aziza	
TIKUV-TRIKOTAJ KORXONALARIDA ISTE'MOLCHILARNING XULQ-ATVORINI O'RGANISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	537
Sultonova Zulxumor, Bobojonov Baxrombek Ro'zimovich	
INTERNATIONAL TRADE BETWEEN INTEGRATION AND ISOLATION: INNOVATION AND UNCERTAINTY IN A FRAGMENTING GLOBAL ECONOMY.....	542
Zakhidov Azizbek Rustamovich	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI QO'NG'IROT TUMANIDA SIGIRLAR BOSH SONINING PROGNOZ KO'RSATKICHLARI	548
Sabit Gabbarov	
TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTINI OSHIRISHDA YASHIL MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH	552
Ergashxodjayeva Shaxnoza Djasurovna, Xo'janova Husnora	
O'ZBEKISTONDA IQTISODIY O'SISH SIFAT OMILLARINING TA'SIRINI BAHOLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	558
Bustonov Mansurjon Mardonakulovich	
ОБЩАЯ КОНЦЕПЦИЯ СТАБИЛЬНОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ФИНАНСОВЫХ РЕСУРСОВ.....	567
Зайналов Джахонгир Расулович	
ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ РЫНКОВ КАПИТАЛОВ	571
Хотамкулова Мадина Санжар кизи, Зайналов Джахонгир Расулович	

IPOTEKA KREDITI MEXANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA AMALIY ISHLAR TAHLILI	576
A'zamxo'jayeva Nihola Sulaymon qizi	
KORXONALARDA YASHIL MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASI	581
Abdurashidova Nigora Alisherovna, Abduqodirova Donoxon	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA ISHLAB CHIQRISH SALOHİYATINI OSHIRISH OMILLARI VA MEZONLARI	588
Jumanov Ruslanbek Bobojanovich	
O'ZBEKISTONIDA MEHNAT BOZORINING TARKIBIY TRANSFORMATSIYASI VA UNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI	592
Rasulev Alisher Fayziyevich, Qodirov Asliddinxo'ja Mahammadjon o'g'li	
STUDY OF THE ECONOMIC EFFICIENCY OF GREEN BONDS, ECOLOGICAL LOANS, AND GREEN INVESTMENT FUNDS, AS WELL AS THEIR IMPORTANCE IN THE FINANCIAL SYSTEM.....	595
Avazov Azizbek Ashurali o'g'li	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK TERMINOLOGIYASINING ILMIY-TAHLILII TALQINI.....	603
Aripov Oybek Abdullayevich	
O'ZBEKISTONDA MEHNAT BOZORINING TARKIBIY TRANSFORMATSIYASI VA UNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI.....	608
Rasulev Alisher Fayziyevich, Qodirov Asliddinxo'ja Mahammadjon o'g'li	
FERMER XO'JALIKLARIDA INVESTITSION JARAYONLARNI TASHKIL ETISH VA OPTIMALLASHTIRISH.....	611
Kdirbaev Amir Marat uli	
ITALIYA VA YAPONIYADA DAVLAT QARZINING UZOQ MUDDATLI BARQARORLIGI: FISKAL QOIDALAR VA QARZ BOSHQARUVI STRATEGIYALARINING QIYOSIY TAHLILI.....	614
Abdurahimov Abror Zafarovich, L.M. Tashpulatova	
ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ В ВЫСШЕМ ОБРАЗОВАНИИ: ВОЗМОЖНОСТИ ПЕРСОНАЛИЗАЦИИ, ВЫЗОВЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ	621
Камалова Малика Низамовна, Очилов Акрам Одилович	
O'ZBEKISTONDA YASHIRIN IQTISODIYOTNING ISHSIZLIK DARAJASIGA TA'SIRINI IFODALOVCHI ASOSIY OMILLAR	626
Raxmonov Bekzod Sharibjon o'g'li	
GLOBAL XAVFLARNING KESKINLASHUVI SHAROITIDA QAYTA SUG'URTANI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	631
Norov Zarif Shamsiddinovich	
INNOVATSION SUG'URTA XIZMATLARINI JORIY ETISH ORQALI IXTIYORIY SUG'URTA XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	638
Xayitov Nodirjon Uzokovich	
VOSITACHILIK XIZMATLARINI KO'RSATUVCHI SUBYEKTLAR AUDITI SIFAT NAZORATI.....	652
O.Q. Qo'shmatov	
AUDITORLIK XULOSASINI SHAKLLANTIRISHDA MATEMATIK MODELLARDAN FOYDALANISH MASALALARI	657
I.Qo'ziyev, F.Ochilov	
MAJBURIYATLAR HISOBINING NAZARIY ASOSLARI.....	664
Ochilov Farxodjon Shavkatjon o'g'li	
ВОПРОСЫ РЕОРГАНИЗАЦИИ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В СЕЛЬКОМ ХОЗЯЙСТВЕ	669
Розиков Жалил Жалолович	
TOVAR-MODDIY ZAXIRALAR AUDITINI O'TKAZISH TARTIBI.....	678
M.Xayitboyev	
USTAV KAPITAL HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH	683
Inomjon Sherimbetov	
QISHLOQ XO'JALIGIDA KOOPERATIVLARNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI	688
Mirzayev Musurmon Umidullayevich, Ziyadullayev Ilhom Narkobilovich	

EKSPORT BOZORLARINI DIVERSIFIKATSIYA QILISHDA MOLIVAVIY RAG'BATLARNING ROLI	694
Galiyev Tohir Fazliddinovich	
ZAMONAVIY LOGISTIKA TIZIMIDA MARKETING STARTEGIYALARIDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH	700
Abduqodirova Umida G'ayrat qizi	
QASHQADARYO URBANIZATSIYALASHGAN HUDUDLARIDA AGLOMERATSIYA JARAYONLARIGA TA'SIR KO'RSATUVCHI OMILLAR	706
Nazarova Feruza Usmonovna	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN ALOQA KORXONALARINI KREDITLASHNING ZARURLIGI HAMDA IQTISODIY AHAMIYATI	713
Shaymatov Mansur Jo'rabaevich	
MOLIVAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARI ASOSIDA MOLIVAVIY AKTIVLARNI TAN OLISH	720
Odiljonova Oybachin Fayzullo qizi	
QISHLOQ XO'JALIGIDA INNOVATSION TRANSFORMATSIYA BARQARORLIGINI BAHOLASH	724
Sanetullaev Aybek Esbosinovich	
XALQARO AVTOMOBIL ISHLAB CHIQUVCHI KOMPANIYALARNING RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI	728
Xidoyatov Mirsaid Mirmuhsunovich	
ENSURING THE FINANCIAL SUSTAINABILITY OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: STRATEGIES FOR RESILIENCE IN AN ERA OF DECLINING RESOURCES AND RISING EXPECTATIONS	734
Inomiddin Imomov	
"YASHIL" TEXNOLOGIYALARNI IQTISODIY RIVOJLANISHGA INTEGRATSIYA QILISHNING NAZARIY ASOSLARI	744
Miraxmedova Maftuna Ibragimovna	
ИНТЕГРАЛЬНЫЙ ПОДХОД К ОЦЕНКЕ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	751
Алиева Эльнара Аметовна	
AHOLI DAROMADLARI VA ULARNING SHAKLLANISH MANBALARI	756
So'fiyeva Xusniya Soxibjonovna	
НАУЧНО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ПРОЕКТИРОВАНИЮ И РАЗВИТИЮ ЭЛЕКТРОННОЙ КОММЕРЦИИ В УЗБЕКИСТАНЕ	760
Назарова Гулчебра Нурмуханбетовна	
СОВРЕМЕННЫХ ПОДХОДОВ ПО ОЦЕНКЕ ЭКСПЛУАТАЦИОННОЙ УСТОЙЧИВОСТИ МАЛОМОЩНЫХ СЕТЕВЫХ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКИХ СТАНЦИЙ	766
А.Р. Кудратов	
IJTIMOYIY XIZMATLAR KO'RSATISH JARAYONIDA TASHKILIY VA IQTISODIY MUNOSABATLAR	775
Berdiyeva Nafisa Qahramonovna	
QISHLOQ XO'JALIGIDA INNOVATSION BIZNESNI BOSHQARISH VA YANGI TEXNOLOGIYALAR ORQALI SAMARADORLIKNI OSHIRISH	780
Mamadiyarov Dilshad Uralovich, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
GRUZIYA TAJRIBASIDA BARQAROR TURIZMNI TA'MINLASHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMLARI VA ULARNING O'ZBEKISTON SHAROITIDA QO'LLANILISHI	786
Suyunova Dilnoza Mexridin qizi	
INNOVATSION FAOLIYATNING MINTAQADA XIZMAT KO'RSATISHNI TAKOMILLASHTIRISHDAGI XUSUSIYATLARI	790
Fayziyeva Shirin Shodmonovna	
QORAQALPOG'ISTON HUDUDIDA ETNOGRAFIK TURIZM KLASSTERINI SHAKLLANTIRISHNING IQTISODIY OMILLARI	795
Kunnazarova Orazxan	
MAMALAKATIMIZ IMPORTI VA EKSPORTIDA KICHIK BIZNESNING ULUSHI	798
Jo'rayev Ilhomjon Kamolidinovich	
YEVROOBLIGATSIYA VA UNING AKSIYADORLIK JAMIYATLARI TOMONIDAN EMISSIYASI	807
Avezov Ibrohim Ilxomovich	

IQTISODIYOTDAGI INNOVATSION O'ZGARISHLAR SHAROITIDA TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI BOSHQARISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	808
Xonkeldiyeva Komilaxon Ravshanjon qizi	
SPORT ANJOMLARI SANOATIDA INNOVATSION JARAYONLARNI TIZIMLASHTIRISH MODELINING ZARURATI.....	813
Xamraqulov Ixtiyor Baxtiyorovich	
GREEN MARKETING STRATEGIES AND THE APPLICATION OF NEUROMARKETING METHODS IN THEIR DEVELOPMENT.....	819
Samadov Asqar Nishonovich, Latipova Go'zal	
OZIQ-OVQAT SANOATIDA KICHIK KORXONALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	825
Mavlanova Barchinoy Shonazar qizi	
BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANISHDA INVESTITSİYALAR AHAMIYATINING EMPIRIK TAHLILI	831
Nazarova Ra'no Rustamovna, Najmiddinov Yahyo Fazliddin o'g'li	
YASHIL TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA MEHMONXONALAR ROLI: MUAMMOLAR VA IMKONIYATLAR.....	840
Raxmonova Nigina Anvarovna	
IJTIMOIIY SIYOSAT SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI: O'ZBEKISTONNING AMALIY YONDASHUVI VA RIVOJLANGAN MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	844
Bafojev Farrux Jo'raqulovich	
AHOLI IJTIMOIIY HIMOYASINI KUCHAYTIRISH MUAMMOLARI	852
Ulashev Xubbim Askarovich	
YASHIL TA'LIM RIVOJLANISH BOSQICHLARI: YAPONIYA MISOLIDA	856
Raxshona Nabibullayeva	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ELEKTRON SAVDONING MINTAQA IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHGA TA'SIRI.....	861
Mo'minov Yahyobek Shokirjon o'g'li	
TUROPATORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI.....	865
Toshev Akmal Salimovich	
TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH ORQALI MINTAQADA AHOI DAROMADLARINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	874
Quldasheva Maftuna Musurmon qizi	
ФАКТОРЫ И МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	878
Алиева Эльнара Аметовна, Рахматхонов Саидодилхон Расулхон угли	
МЕХАНИЗМЫ УСТОЙЧИВОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ В СТРАНАХ С РАЗВИВАЮЩЕЙСЯ ЭКОНОМИКОЙ: РОЛЬ ESG-ИНСТРУМЕНТОВ, ДИНАМИКА РАЗВИТИЯ РЫНКА ЗЕЛЁНЫХ ОБЛИГАЦИЙ И ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ ПОДХОДЫ НА ПРИМЕРЕ УЗБЕКИСТАНА И МАЛАЙЗИИ.....	884
Нарзуллаева Мехрангиз Ақобировна	
DORIVOR O'SIMLIKLAR SAVDOSIDA QIYMAT ZANJIRI TAHLILI: IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH OMILLARI.....	893
Maftuna Ermatova Arslonbek qizi	
O'ZBEKISTON VA TURKMANISTON O'RTASIDAGI SAVDO AYLANMASI TAHLILI	899
Voxidova Mehri Xasanovna	
GLOBAL KOMPANIYALARDA RAQAMLI MENEJMENTNING SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI	905
Axmedov Sardor Shuxrat o'g'li	
IQLIM O'ZGARISHLARI VA GLOBALLASHUV SHAROITIDA EKOLOGIK-HUQUQIY TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH.....	912
Jumanazar Xolmuminov	
YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHNING JAHON TAJRIBASI	916
Kalandarova Elnura Muzaffar qizi	
INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA HUDUDLARNING INVESTITSİYAVIY JOZIBADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	921
Rahmatullayev Bobir Chorshamiyevich	

FINANCING WATER RESILIENCE: A FEASIBILITY ANALYSIS OF SOVEREIGN BLUE BOND ISSUANCE IN UZBEKISTAN.....	926
Yakubov Jakhongir	
УКРЕПЛЕНИЕ ПАРТНЁРСТВО И СОЗДАНИЕ ЕДИНСТВЕННОГО ЭНЕРГОРЫНКА В УЗБЕКИСТАНЕ	929
Каримова Нуржахон Олим кизи	
ИННОВАЦИОННАЯ ЗРЕЛОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЯ КАК ФАКТОР РОСТА ПРОИЗВОДСТВЕННОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ: МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРИМЕНЕНИЯ КОМПЛЕКСНОЙ МОДЕЛИ	935
Алиева Эльнара Аметовна, Табаков Евгений Сергеевич	
"BUDJET JARAYONLARIDA XAVFLARNI ANIQLASH VA BAHOLASH: ICHKI AUDIT YONDASHUVLARI"	941
Abdujalilova Dilnoz Abdusattorovna, Nishonxo'djaev Bekzod Baxodir o'g'li	
IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHDA DAVLATNING ROLI	947
Raximov Baxromjon Ibroximovich	
O'ZBEKISTONDA SUT SEKTORINING QIYMAT ZANJIRINI SANOATLASHTIRISH MUAMMOLARI.....	951
Urazov Jamshidjon Sa'dullayevich	
STRATEGIK BOSHQARUV HISOBIDA XARAJATLAR HISOBI VA KALKULYATSIYA TIZIMLARINING HOZIRGI HOLATI VA RIVOJLANISH YO'NALISHLARI	955
Hamroyeva Zuhra Amiral qizi	
АНАЛИЗ И ОЦЕНКА ТЕКУЩЕГО СОСТОЯНИЯ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В АЗЕРБАЙДЖАНЕ	961
Ариф Мустафаев	
ФАКТОРЫ ВЛИЯЮЩИЕ НА ИЗМЕНЕНИЯ ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ УЗБЕКИСТАНА В УСЛОВИЯХ РЫНОЧНОЙ ЭКОНОМИКИ.....	968
Ишонкулова Феруза Асатовна	
O'ZBEKISTONNING INVESTITSION HUQUQIY SIYOSATIDA GLOBAL REYTINGLARNING NORMATIV-HUQUQIY ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	974
Gavhar Bekmurodova Adham qizi	
XALQARO MOLIYA BOZORIDA KREDIT RISKINI BAHOLASHNING ZAMONAVIY USULLARI VA RISKLARNI BOSHQARISH TIZIMINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI.....	981
Ochilova Xusniya Olim qizi, Yuldasheva Umida Asanaliyevna	
JAHONDA BRONLASH TIZIMLARINING RIVOJLANISH BOSQICHLARINING EVOLYUTSIYASI.....	987
Ismatillaeva Sitara Sayfidin qizi	
MILLIY IQTISODIYOT INNOVATSION SALOHİYATIDAN SAMARALI FOYDALANISHDA JAHON TAJRIBALARI.....	994
Samadqulov Muhammadjon Islom o'g'li	
HUDUDIIY RIVOJLANISHDA SOLIQ IMTIYOZLARINING AHOLI DAROMADLAR DINAMIKASIGA TA'SIRI.....	998
Olimjon Fattoyev G'ayrat o'g'li	
OLIY TA'LIM MUASSASALARINING ZAMONAVIY SHAROITLARDI RAQOBATBARDOSHLIGI: NAZARIY JIHATLARI VA AMALIY BOSHQARUV STRATEGIYALARI	1002
Adizov Bobir Baxtiyorovich	
ZAMONAVIY SHAROITDA TADBIRKORLIK FAOLIYATI RISKLARINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	1005
Sirojiddinov Kamoliddin Ikromiddinovich, Nasritdinov Bekzod Xusnutdinovich	
NAMANGAN VILOYATIDA QURILISH KLASHTERINI RIVOJLANTIRISHNING ASOSIY OMILLARI VA ISTIQBOLLI MANBALARI.....	1011
Abduraxmanov Muxtorali Abduvoxidovich	
ПЕРСПЕКТИВЫ ПОВЫШЕНИЯ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ	1016
Авезова Шахноза Махмуджановна	
MOLIYAVIY SAVODXONLIKNI OSHIRISHGA TA'SIR KO'RSATADIGAN OMILLAR.....	1022
Obilov Mirkomil Rashidovich	

“O‘ZBEKISTONDA TURIZMNING MADANIY IDENTIKLIKKA TA’SIRI: SOTSIOLOGIK TAHLIL”	1028
Alijonova Nargiza Rashidjon qizi	
STATISTICAL ANALYSIS OF CREDIT INTEREST RATES.....	1034
Abdullayev Shakhobiddin Shamsiddinovich	
QISHLOQ XO‘JALIGIDA LOGISTIKA XARAJATLARINI OPTIMALLASHTIRISH METODLARI VA SAMARALI TA’MINOT ZANJIRI MODEL.....	1037
Olimova Bahora Shuxratovna	
INNOVASION IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHINING NAZARIY JIHATLARI.....	1042
Abdulkakimov Zuxrali Tursunaliyevich	
TIJORAT BANKLARIDA DEPOZIT BAZASI BARQARORLIGIGA TA’SIR ETUVCHI OMIL SIFATIDA FOIZ SIYOSATI VA UNING AMALIY JIHATLARI.....	1047
Axmedova Dilafro‘z Elshodovna	
B2BDA RAQAMLI MARKETINGDAN FOYDALANISH BO‘YICHA XORIJIY Tajribalar.....	1053
Abdubotirova Madinaxon	
ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ МЕХАНИЗМ ИННОВАЦИОННО - ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ	1059
Баходирова Хилола Баходировна	
RAQOBATBARDOSH MAHSULOT ISHLAB CHIQRISHDA YASHIL MARKETING STRATEGIYASIDAN FOYDALANISH.....	1063
Ergashxodjayeva Shaxnoza Djasurovna, Abdurazakova Diyora	
ENERGIYA XARAJATLARINI KAMAYTIRISHNING IQTISODIY SAMARASI	1070
Urmanbekova Iroda Farxodovna	
PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF REMOTE BANKING SERVICES IN THE CONTEXT OF BANKING TRANSFORMATION	1075
Jabborov Bahriddin Rashidovich	
MIKROMOLIYA TASHKILOTLARIDA MOLIVAVIY-XO‘JALIK FAOLIYATINI BUXGALTERIYA HISOBIDA AKS ETTIRISH TARTIBI.....	1079
G‘ofurov Iskandar Abduraxmonovich	
BANKLARNING INVESTITSIIYA RISKLARI VA ULARNI KAMAYTIRISH YO‘LLARI	1084
Yuldashev Erkin Xusanovich	
MA’LUMOTLAR BAZASINING RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAGI AHAMIYATI.....	1090
Maxamadiyev M. M.	
УСТОЙЧИВОСТЬ И ЭФФЕКТИВНОСТЬ: АНАЛИЗ СТРАТЕГИЧЕСКОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ АКИБ «ИПОТЕКА-БАНК» ПОСЛЕ ВХОЖДЕНИЯ В ОТП GROUP	1095
Каримова Нуржахон Олим кизи	
O‘ZBEKISTON OLIY TA’LIM MUASSASALARIGA XORIJLIK TALABALARNI JALB ETISHDA YASHIL MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH.....	1101
Sharopova Nafosat, Xolmamatov Diyorbek	
DAVLATNING IJOBIY IMIJINI YARATISHDA TURIZM VA XALQ DIPLOMATIYASINING STRATEGIK O‘RNI	1108
Kasimova Zilola G‘ulomiddin qizi	

DAVLATNING IJOBIY IMIJINI YARATISHDA TURIZM VA XALQ DIPLOMATIYASINING STRATEGIK O'RNI

Kasimova Zilola G'ulomiddin qizi

Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
"Xalq diplomatlari" klubi raisi

Annotatsiya. Globallashuv sharoitida davlatlarning xalqaro maydondagi mavqei axborot oqimlari, madaniy-gumanitar hamkorlik hamda jamoatchilik bilan samarali muloqot mexanizmlariga tobora ko'proq tayanmoqda. Xalq diplomatiyasi madaniyat, ta'lim, turizm, san'at, ilm-fan va yoshlar tashabbuslari orqali milliy manfaatlarini ilgari surish hamda davlatning xalqaro imijini shakllantiruvchi "yumshoq kuch"ning muhim vositasi sifatida e'tirof etilmoqda. Tadqiqotda Saymon Anholtning "Nation Brand Hexagon" modeli asosida milliy brendni mustahkamlash jarayonida turizm diplomatiyasi va raqamli kommunikatsiyalarning samaradorligi tahlil qilindi. So'nggi yillarda turizm diplomatiyasining faollashuvi, viza siyosatining liberallashtiruvchi hamda ijtimoiy tarmoqlardagi tizimli targ'ibot ishlari mamlakatga bo'lgan global qiziqishning ortishiga xizmat qilmoqda. "Yangi O'zbekiston" taraqqiyot strategiyasi va "O'zbekiston 2030" konsepsiyasida xalq diplomatiyasining institutlashuvi milliy imijni mustahkamlashning ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida belgilangan. Milliy qadriyatlar va innovatsion kommunikatsiyalar uyg'unligiga asoslangan ushbu yondashuv Uchinchi Renessans poydevorining shakllanishiga munosib hissa qo'shmoqda.

Kalit so'zlar: xalq diplomatiyasi, milliy imij, turizm diplomatiyasi, raqamli kommunikatsiya, ijtimoiy media marketing, "Nation Brand Hexagon", "yumshoq kuch", milliy brend.

Abstract. In the context of globalization, the international position of states is increasingly shaped by information flows, cultural-humanitarian cooperation and effective public communication mechanisms. Public diplomacy is recognized as a key "soft power" tool that advances national interests and shapes a positive international image of the state through culture, education, tourism, arts, science and youth initiatives. Based on Simon Anholt's "Nation Brand Hexagon" model, this study analyzes the effectiveness of tourism diplomacy and digital communications in strengthening the national brand. The growing role of tourism diplomacy, visa liberalization and active promotion in social media have significantly increased global interest in the country. In the "New Uzbekistan Development Strategy" and the "Uzbekistan 2030" concept, the institutionalization of public diplomacy is defined as a strategic priority for enhancing the national image. The synergy of national values and innovative communication approaches contributes to building the intellectual and cultural foundation of the emerging Third Renaissance.

Key words: public diplomacy, national image, tourism diplomacy, digital communications, social media marketing, "Nation Brand Hexagon", "soft power", national brand.

Аннотация. В условиях глобализации международный статус государств все более определяется информационными потоками, культурно-гуманитарным сотрудничеством и эффективными механизмами общественной коммуникации. Народная дипломатия признается важным инструментом 'мягкой силы', способствующим продвижению национальных интересов и формированию позитивного международного имиджа государства через культуру, образование, туризм, искусство, науку и молодежные инициативы. В исследовании на основе модели "Nation Brand Hexagon" Саймона Анхолта проанализирована эффективность туристической дипломатии и цифровых коммуникаций в укреплении национального бренда. Стратегическое развитие туристической дипломатии, упрощение визовых процедур и эффективное продвижение в цифровых медиа заметно усилили глобальный

интерес к стране. В “Стратегии развития Нового Узбекистана” и концепции “Узбекистан 2030” институционализация народной дипломатии определена в качестве одного из приоритетных направлений укрепления национального имиджа. Интеграция национальных ценностей и инновационных коммуникаций способствует формированию интеллектуально-культурного фундамента Третьего Ренессанса.

Ключевые слова: народная дипломатия, национальный имидж, туристическая дипломатия, цифровые коммуникации, маркетинг социальных сетей, “Nation Brand Hexagon”, “мягкая сила”, национальный бренд.

KIRISH

Zamonaviy globallashuv sharoitida davlatlarning xalqaro maydondagi mavqei tobora ko‘proq ularning harbiy yoki iqtisodiy salohiyati bilan emas, balki xalqaro hamjamiyat ongida shakllanayotgan ijobiy imiji, madaniy nufuzi va kommunikativ ta’sir kuchi bilan belgilanmoqda. Axborot oqimlarining jadallashuvi, raqamli texnologiyalarning keng tarqalishi hamda jamoatchilik fikrining global siyosiy jarayonlardagi rolining ortishi natijasida tashqi siyosatning an’anaviy instrumentlari bilan bir qatorda yangi, noan’anaviy mexanizmlar muhim ahamiyat kasb etmoqda. Shu nuqtayi nazardan, xalq diplomatiyasi davlat imijini shakllantirish va mustahkamlashda strategik ahamiyatga ega bo‘lgan muhim tashqi siyosiy vosita sifatida namoyon bo‘lmoqda.

Xalq diplomatiyasi davlat va jamiyat o‘rtasidagi o‘zaro aloqalarga tayanib, madaniyat, ta’lim, ilm-fan, san’at, turizm, media va jamoatchilik tashabbuslari orqali xorijiy auditoriyalarda ijobiy tasavvur hosil qilishga qaratilgan tizimli jarayonni ifodalaydi. Ushbu yondashuv “yumshoq kuch” konsepsiyasi bilan chambarchas bog‘liq bo‘lib, davlatning jozibadorligi va ishonchliligini oshirish orqali xalqaro hamkorlikni kengaytirishga xizmat qiladi. Bugungi kunda ko‘plab rivojlangan va rivojlanayotgan davlatlar xalq diplomatiyasini o‘z tashqi siyosiy strategiyalarining ajralmas qismiga aylantirib, uni milliy manfaatlarni ilgari surishning samarali mexanizmi sifatida qo‘llamoqda.

O‘zbekiston Respublikasi uchun ham xalq diplomatiyasini rivojlantirish masalasi alohida dolzarblik kasb etadi. So‘nggi yillarda mamlakatda amalga oshirilayotgan ochiq va pragmatik tashqi siyosat, madaniy-gumanitar aloqalarni kengaytirish, xalqaro muloqotni faollashtirish hamda milliy brendni shakllantirishga qaratilgan islohotlar O‘zbekistonning xalqaro imijini tubdan yangilashga xizmat qilmoqda. “O‘zbekiston – 2030” strategiyasida belgilangan ustuvor yo‘nalishlar ham mamlakatning tinchliksevar, ishonchli va hamkorlikka ochiq davlat sifatidagi qiyofasini mustahkamlashda xalq diplomatiyasining rolini yanada oshirishni nazarda tutadi.

Mazkur maqolada xalq diplomatiyasining nazariy asoslari, uning “yumshoq kuch” konsepsiyasi bilan o‘zaro bog‘liqligi hamda rivojlangan davlatlar tajribasi tahlil qilinadi. Shuningdek, xalq diplomatiyasining O‘zbekiston xalqaro imijini shakllantirishdagi o‘rni va istiqbollari ilmiy jihatdan asoslab beriladi. Tadqiqot natijalari xalq diplomatiyasini tashqi siyosatning samarali instrumenti sifatida takomillashtirish va uni milliy rivojlanish strategiyalari bilan uyg‘unlashtirish bo‘yicha amaliy xulosalar chiqarishga xizmat qiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Davlat imijini shakllantirish va mustahkamlash masalalari so‘nggi o‘n yilliklarda xalqaro munosabatlar va siyosiy kommunikatsiya tadqiqotlarining muhim yo‘nalishlaridan biriga aylandi. Ushbu jarayonda xalq diplomatiyasi va “yumshoq kuch” konsepsiyasi markaziy o‘rin tutadi. Mazkur yondashuvlarning nazariy asoslari, amaliy mexanizmlari hamda davlat brendi bilan o‘zaro bog‘liqligi ko‘plab xorijiy va mahalliy tadqiqotchilar tomonidan atroflicha o‘rganilgan.

Davlatning xalqaro maydondagi raqobatbardoshligini brend kategoriyasi orqali tahlil qilgan Simon Anholt davlatlar, shaharlar va hududlar uchun “raqobatli identifikatsiya” (competitive identity) konsepsiyasini ishlab chiqqan. Uning fikricha, davlat imiji faqat reklama yoki tashqi kommunikatsiya mahsuli emas, balki siyosat sifati, madaniyat, eksport mahsulotlari, turizm va xalqaro munosabatlarning uzviy uyg‘unligi natijasida shakllanadigan kompleks hodisadir. Anholt yondashuvi davlat imijini boshqarishda madaniy va ijtimoiy omillarning strategik ahamiyatini asoslab beradi, bu esa xalq diplomatiyasining institutsional rolini kuchaytiradi.

“Yumshoq kuch” tushunchasining ilmiy muomalaga kiritilishi Joseph S. Nye nomi bilan bog‘liq bo‘lib, u davlatlarning ta’sir kuchini majburlash va rag‘batlantirishga asoslangan “qattiq kuch”dan farqli ravishda jozibadorlik, qadriyatlar va madaniyat orqali ta’sir ko‘rsatish mexanizmi sifatida izohlaydi. Nye tomonidan ilgari surilgan ushbu konsepsiya xalq diplomatiyasining nazariy poydevorini tashkil etib, madaniyat, siyosiy qadriyatlar va tashqi siyosat legitimligini davlat imijini shakllantiruvchi asosiy omillar sifatida ko‘rsatadi. Uning tadqiqotlari xalq diplomatiyasini zamonaviy tashqi siyosatning ajralmas instrumenti sifatida ilmiy jihatdan mustahkamlab berdi.

Xalq diplomatiyasining amaliy samaradorligini baholashda xalqaro reyting va indekslar muhim manba hisoblanadi. Brand Finance tomonidan e’lon qilinadigan Global Soft Power Index davlatlarning global jozibadorligini biznes, madaniyat, ta’lim, boshqaruv va xalqaro ta’sir ko‘rsatkichlari asosida baholaydi. 2024-

ilgi hisobotda yetakchi davlatlarning yuqori pozitsiyalari ularning nafaqat iqtisodiy qudrati, balki samarali xalq diplomatiyasi va madaniy ta'sir mexanizmlariga ega ekanligini tasdiqlaydi. Ushbu indeks xalq diplomatiyasining investitsiyalar, turizm va diplomatik ishonch bilan bevosita bog'liqligini empirik jihatdan ko'rsatib beradi.

Xalq diplomatiyasining raqamli transformatsiyasi masalalari N. A. Tsvetkova tadqiqotlarida chuqur tahlil qilingan. U AQSh misolida Web 2.0 texnologiyalarining ommaviy diplomatiyada qo'llanilishi, ijtimoiy tarmoqlar va raqamli platformalar orqali xorijiy auditoriyalar bilan muloqotning yangi shakllari yuzaga kelganini asoslaydi. Tsvetkova raqamli diplomatiyani davlat imijini tezkor va moslashuvchan tarzda shakllantirish imkonini beruvchi muhim vosita sifatida baholab, zamonaviy xalq diplomatiyasining kommunikativ tabiatini ochib beradi.

Sharq mamlakatlari tajribasini tahlil qilgan Z. G'. Kasimova madaniy diplomatiya orqali davlat ijobiy imijini shakllantirish jarayonlarini Yaponiya va Xitoy Xalq Respublikasi misolida o'rganadi. Uning dissertatsion tadqiqotida madaniyat, ta'lim, san'at va tarixiy merosdan tizimli foydalanish ushbu mamlakatlarning global nufuzini oshirishda muhim rol o'ynagani asoslab beriladi. Muallif madaniy diplomatiyani xalq diplomatiyasining asosiy tarkibiy qismi sifatida baholab, uni milliy brendni shakllantirishning uzoq muddatli strategik omili sifatida talqin qiladi.

Umuman olganda, tahlil qilingan ilmiy manbalar xalq diplomatiyasining davlat imijini shakllantirishdagi nazariy va amaliy ahamiyatini tasdiqlaydi. Ushbu tadqiqotlar xalq diplomatiyasini "yumshoq kuch" konsepsiyasi bilan uzviy bog'liq, ko'p darajali va tizimli tashqi siyosiy mexanizm sifatida baholab, uni zamonaviy global raqobat sharoitida davlatlarning barqaror rivojlanishi va xalqaro mavqeini mustahkamlashning muhim omili sifatida e'tirof etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda ma'lumotlar ochiq statistik manbalar, xalqaro reyting va hisobotlar, normativ-huquqiy hujjatlar hamda yetakchi olimlarning ilmiy ishlari asosida yig'ildi. Olingan ma'lumotlar mantiqiy tahlil, qiyosiy taqqoslash, tizimli yondashuv va umumlashtirish usullari orqali qayta ishlanib, xalq diplomatiyasining davlat imijini shakllantirishdagi roli ilmiy jihatdan baholandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Zamonaviy globallashuv jarayonida davlatlarning xalqaro maydondagi mavqei avvalgidan ham ko'proq axborot oqimlari, madaniy aloqalar, jamoatchilik bilan ishlash mexanizmlari hamda xalqaro hamjamiyat ongida shakllanadigan tasavvurlarga bog'liq bo'lib qoldi. Hozirgi zamon diplomatiyasi nafaqat rasmiy uchrashuvlar, davlatlararo shartnomalar yoki siyosiy aloqalarga tayanadi, balki jamiyatning o'zi orqali davlat haqida ijobiy fikrni shakllantirishga qaratilgan keng ko'lamli jarayonlarga ham asoslanadi. Shu bois xalq diplomatiyasi bugungi xalqaro siyosatda eng muhim drayverlardan biriga aylandi.

Uning asosiy mazmuni mamlakatning madaniyati, qadriyatlari, tarixiy merosi, ilm-fani, badiiy ijodi, san'ati, ta'lim tizimi, turizm industriyasi hamda jamiyatning ijtimoiy faolligini o'z ichiga olgan keng kommunikatsion makon orqali davlatning xalqaro imijini mustahkamlashdan iborat. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyev ta'kidlaganidek: "Mamlakatimiz va xalqlarimiz o'rtasida madaniy-gumanitar aloqalar, do'stlik va yaxshi qo'shnichilik munosabatlarini mustahkamlash lozim. Biz faol madaniy-gumanitar muloqotni davom ettirish, mamlakatlarimizda madaniyat kunlari va turli ijodiy tadbirlarni muntazam tashkil etish, ta'lim va sayyohlik sohasidagi almashuvlarni "xalq diplomatiyasi"ning eng muhim vositasi sifatida rivojlantirish tarafdorimiz"¹.

Darhaqiqat, respublikamizda faol "xalq diplomatiyasi" asosida xorijiy mamlakatlar bilan do'stona munosabatlarni rivojlantirish, turizm sohasidagi hamkorlikni kengaytirish va madaniy-gumanitar aloqalarni mustahkamlash, shuningdek mamlakatimizning turli sohalaridagi, xususan turizm yo'nalishidagi yutuqlari mazmuni va mohiyatini targ'ib etish orqali yurtimizning ijobiy imijini shakllantirish olib borilayotgan tashqi siyosatning muhim jihati sifatida namoyon bo'lmoqda.

Xalq diplomatiyasining nafaqat nazariy, balki amaliy ahamiyati ham madaniy-gumanitar hamkorlikni kengaytirish, xalqlar o'rtasida do'stlik va o'zaro ishonchni mustahkamlash, ta'lim hamda turizm sohalarida almashuvlarni rivojlantirish orqali davlat imijini shakllantirishning eng samarali yo'llaridan biri ekanligi ko'plab olimlar tomonidan ta'kidlab kelinmoqda. Dastlab, xalq diplomatiyasining klassik-zamonaviy konsepsiyasi 1960-yillarning o'rtalarida Tafta universiteti qoshidagi Fletcher nomidagi huquq va diplomatiya maktabi dekani E. Gullion tomonidan taqdim etilgan. U xalq diplomatiyasiga quyidagicha ta'rif bergan: "Xalq diplomatiyasi deganda, biz hukumatlar, alohida guruhlar va alohida shaxslarning boshqa xalqlar hamda hukumatlarning tashqi siyosatiga ta'sir ko'rsatadigan munosabatlari va nuqtayi nazarini o'zgartirishga qaratilgan usullarni tushunamiz"².

1 Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. – T.: O'zbekiston, 2018, – B. 272.

2 The Edward R. Murrow Center for Public Diplomacy - Definitions of Public Diplomacy. URL: <http://fletcher.tufts.edu/Murrow/Diplomacy/Definitions>

“Xalq diplomatiyasi”ga berilgan boshqa bir ta’rifda esa: “Xalq diplomatiyasi deganda xorijiy jamoatchilik fikri va kayfiyatlarini o’rganish, ularni xabardor qilish hamda ushbu fikrlarni shakllantiruvchilarga ta’sir etish orqali milliy manfaatlarini ilgari surish va milliy xavfsizlikni ta’minlashga qaratilgan harakatlar tushuniladi”, — deb izohlanadi³.

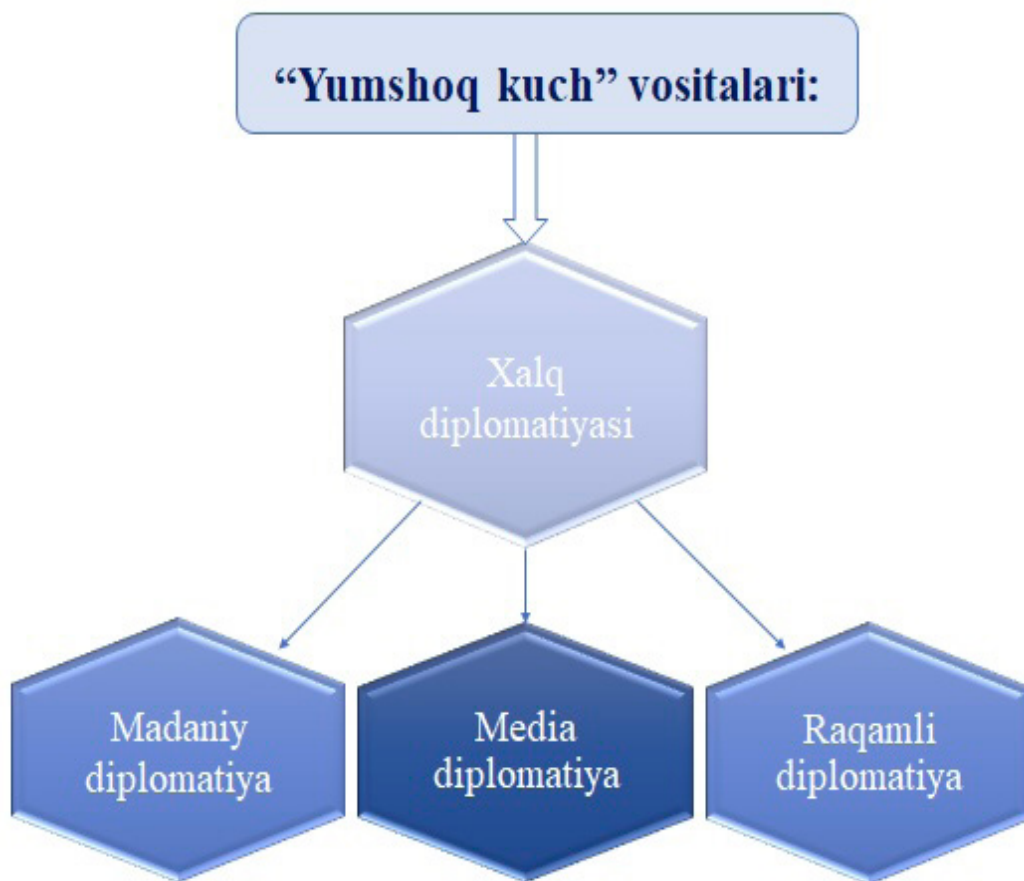
Demak, “xalq diplomatiyasi” atamasi xorijiy mamlakatlar aholisi fikri va xulq-atvoriga ta’sir etish usullaridan biri hisoblanadi. Shu bilan birga, mazkur atama rus tilida “публичная дипломатия” sifatida samarali tashqi siyosat vositasi deb talqin qilinadi. Biroq ilmiy adabiyotlarda “public diplomacy” atamasining tarjimasida yana boshqa ma’nolar ham mavjud bo’lib, ingliz tilidagi ushbu tushuncha rus tilida ommaviy (публичная) va ijtimoiy (общественная) diplomatiya shakllarida izohlanadi.

Shunday qilib, “ommaviy diplomatiya” va “ijtimoiy diplomatiya” tushunchalari asosan rossiyalik siyosatshunoslarning tadqiqotlarida uchraydi. Ular orasidagi asosiy farq diplomatik faoliyatning subyekti bilan belgilanadi. Jumladan, ommaviy diplomatiyada davlat va davlat tuzilmalari asosiy subyekt sifatida maydonga chiqsa, ijtimoiy diplomatiya fuqarolik jamiyati va uning turli elementlari, xususan, nodavlat notijorat tashkilotlarining faoliyati bilan bog’liqdir. Binobarin, ijtimoiy diplomatiya xalq diplomatiyasining faqat bitta sohasi hisoblanadi, ammo uning sinonimi emas.

Xalq diplomatiyasining asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

- mamlakatning xalqaro maydondagi obrazini ijobiy shakllantirish;
- chet ellik jamoatchilikda davlat haqida chuqur, xolis va ijobiy tasavvur hosil qilish;
- xalqaro hamkorlikni mustahkamlash;
- milliy manfaatlariga mos global kommunikatsiyani yo’lga qo’yish.

Xalq diplomatiyasi “yumshoq kuch” konsepsiyasining asosiy amaliy vositasi bo’lib, madaniy, media va raqamli diplomatiya mexanizmlari orqali davlatning ijobiy imijini mustahkamlashga hamda xalqaro hamkorlikni kengaytirishga xizmat qiladi (1-rasm).⁴

1-rasm. “Yumshoq kuch” vositalari

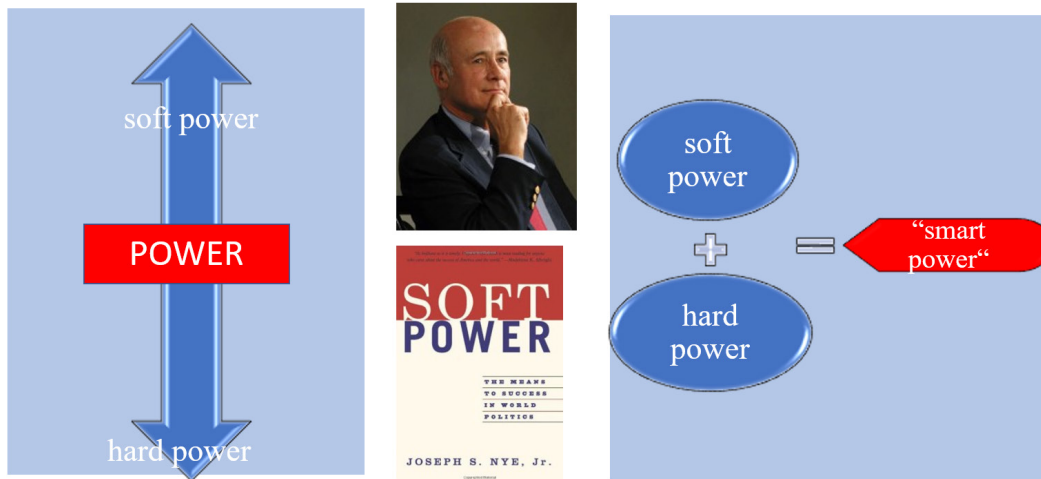
3 Цветкова Н.А. Программы WEB 2.0. в публичной дипломатии США // США и Канада: политика, экономика и культура. –2011. –№3. – С. 18.

4 Kasimova Z. G'. Madaniy diplomatiya asosida davlat ijobiy imijini shakllantirish jarayonlari (Yaponiya va Xitoy Xalq Respublikasi tajribasi misolida). PhD dissert. -T. -B. 28

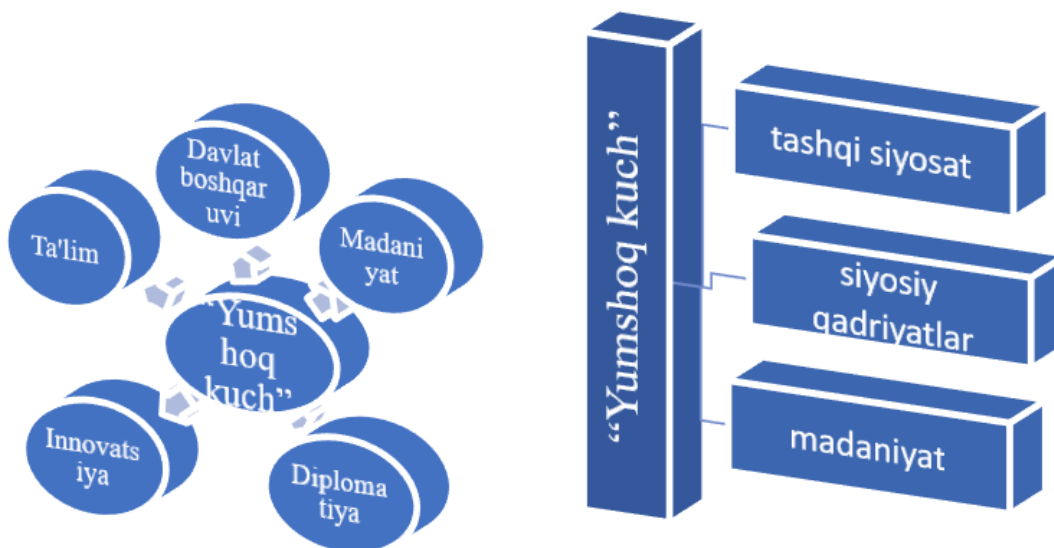
“Yumshoq kuch” atamasi ilk bor mashhur amerikalik siyosatshunos Joseph Nye tomonidan 1990-yilda ilmiy muomalaga kiritilgan. U har bir davlatning ta’sir kuchini ikki turga ajratadi: “qattiq kuch” va “yumshoq kuch”. Shuningdek, uning fikricha, “qattiq kuch” va “yumshoq kuch”ning uyg’unlashuvi natijasida “aqlli kuch” (smart power) konsepsiyasi shakllanadi (2-rasm).⁵

Jozefer Nay

2-rasm. “Aqlli kuch” konsepsiyasi

Joseph Nye tomonidan ilgari surilgan “yumshoq kuch” konsepsiyasi tashqi siyosat, siyosiy qadriyatlar va madaniyatda namoyon bo’lishini ta’kidlaydi. Biroq boshqa tadqiqotchilar ushbu tushunchaning tarkibiy qismlarini yanada kengaytirishni taklif etadilar. Jumladan, “yumshoq kuch” omillariga davlat boshqaruvi, diplomatiya, madaniyat, ta’lim, biznes va innovatsiyalarni ham kiritish mumkinligi asoslanadi (3-rasm).⁶

3-rasm. “Yumshoq kuch” omillari

Deyarli barcha rivojlangan mamlakatlar “yumshoq kuch” vositasidan faol foydalanib, “xalq diplomatiyasi”ni o’z tashqi siyosiy strategiyasiga kiritgan hamda undan davlat imijini oshirishda samarali tarzda foydalanib kelmoqda. Brand Finance Global Soft Power Index 2024 reytingiga ko’ra, AQSH birinchi o’rinni egallab, global ta’sir kuchi bo’yicha yetakchilikni saqlab qolmoqda (4-rasm).

⁵ Nye, Joseph S., Jr. Soft Power: The Means to Success in World Politics. New York: PublicAffairs. 2004. -P. 51

⁶ Kasimova Z.G'. “Yumshoq kuch” diplomatiyasi. -T.: “Tafakkur” nashriyoti. 2025. -B. 26

Global Soft Power Index

The full breakdown of results by nation brand

Rank 2024	Rank 2023		Nation Brand	Region	Index Score 2024	Index Score Change	Index Score 2023	Brand Value 2024 (USD mn)	Brand Value Change	Brand Value 2023 (USD mn)
1	1	=	USA	North America	78.8	+4.0	74.8	\$32,271,140	+6.5%	\$30,309,110
2	2	=	United Kingdom	Europe	71.8	+4.5	67.3	\$4,036,790	-15.8%	\$4,796,830
3	5	▲	China	Asia	71.2	+6.2	65.0	\$19,960,020	-13.5%	\$23,085,110
4	4	=	Japan	Asia	70.6	+5.4	65.2	\$4,406,090	-1.0%	\$4,448,780
5	3	▼	Germany	Europe	69.8	+4.0	65.8	\$4,985,350	-1.8%	\$5,075,970
6	6	=	France	Europe	67.3	+4.9	62.4	\$3,522,360	-4.0%	\$3,669,880
7	7	=	Canada	North America	64.4	+3.7	60.7	\$2,670,820	+1.9%	\$2,621,270
8	8	=	Switzerland	Europe	62.9	+4.4	58.5	\$1,065,370	+3.3%	\$1,031,600
9	9	=	Italy	Europe	62.0	+5.4	56.6	\$2,326,270	-0.8%	\$2,345,220
10	10	=	United Arab Emirates	MENA	59.7	+4.5	55.2	\$1,061,770	+10.9%	\$957,250
11	12	▲	Spain	Europe	59.2	+4.3	54.9	\$1,755,090	+1.0%	\$1,738,560
12	11	▼	Sweden	Europe	59.0	+3.9	55.1	\$821,640	-4.6%	\$861,180
13	14	▲	Australia	Oceania	58.6	+4.0	54.6	\$1,792,610	+1.8%	\$1,760,500
14	16	▲	Netherlands	Europe	58.2	+4.5	53.7	\$1,390,120	+3.3%	\$1,345,120
15	15	=	South Korea	Asia	58.0	+4.1	53.9	\$1,936,760	-6.9%	\$2,080,520
16	13	▼	Russia	Europe	57.7	+2.9	54.8	\$698,080	+2.6%	\$680,380
17	17	=	Norway	Europe	56.8	+4.2	52.6	\$586,230	-0.0%	\$586,380
18	19	▲	Saudi Arabia	MENA	56.0	+4.7	51.3	\$1,040,470	+10.6%	\$940,560
19	18	▼	Denmark	Europe	55.5	+3.7	51.8	\$586,740	+0.6%	\$583,120
20	20	=	Belgium	Europe	55.2	+4.0	51.2	\$744,340	+0.6%	\$739,660
21	24	▲	Qatar	MENA	54.5	+4.6	49.9	\$270,370	+12.8%	\$239,650
22	21	▼	Singapore	Asia	54.4	+3.4	51.0	\$704,210	+13.1%	\$622,430
23	25	▲	Austria	Europe	54.2	+4.3	49.9	\$597,790	-4.6%	\$626,570
24	22	▼	Finland	Europe	53.9	+3.2	50.7	\$355,880	-3.8%	\$369,870
25	23	▼	Turkey	Europe	53.7	+3.3	50.4	\$496,420	+12.8%	\$439,960

© Brand Finance Plc 2024

* All data points have been rounded to the first decimal place.

62

4-rasm. Xalqaro "Yumshoq kuch" indeksi

AQSHning yetakchilik pozitsiyasi global media bozori, texnologik gigantlar hamda xalqaro diplomatiyadagi faol rolga tayanadi. Buyuk Britaniya esa kreativ industriyalar va yuqori akademik reputatsiya orqali yuqori o'rinlarni saqlab kelmoqda.

So'nggi yillarda Xitoy va Yaponiya "yumshoq kuch" maydonida jadal o'sish sur'atlarini namoyon etdi. Xitoy infratuzilma diplomatiyasi, ishlab chiqarish salohiyati va madaniy kontent eksportini kuchaytirayotgan bo'lsa, Yaponiya yuqori texnologiyalar va pop-madaniyat orqali xalqaro auditoriyani kengaytirmoqda. Germaniya, Fransiya va Shveytsariya kabi Yevropa davlatlari siyosiy nufuz, iqtisodiy raqobatbardoshlik hamda tarixiy imijning barqarorligi bilan ajralib turadi.

Shu bilan birga, uzluksiz rivojlanayotgan yangi markazlar ham tobora yaqqol namoyon bo'lmoqda. Xususan, Birlashgan Arab Amirliklari, Saudiya Arabistoni va Qatar global sport tadbirlari, turizm salohiyati va investitsion brend yaratish orqali o'z ta'sir doirasini kengaytirmoqda. Ushbu mamlakatlar "yumshoq kuch"ni iqtisodiy diversifikatsiya strategiyalari bilan uyg'unlashtirishga intilmoqda.

Davlatlarning reytingdagi dinamik harakati shuni ko'rsatadiki, imij faqat tashqi kommunikatsiya natijasi emas, balki ichki siyosat sifati, jamiyat farovonligi va milliy mahsulotlar sifatiga asoslangan tizimli jarayondir. Shu sababli "yumshoq kuch" ko'rsatkichlarini kuchaytirish xalqaro investitsiyalar oqimi, turizm rivoji, savdo hajmi va diplomatik ishonchning oshishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Rivojlangan davlatlar xalq diplomatiyasi strategiyalarida aynan ushbu mexanizmga tayanadi, chunki "yumshoq kuch" orqali shakllangan ijobiy tasavvur siyosiy va iqtisodiy aloqalarning rivojlanishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi (1-jadval).

1-jadval. Davlat imijini shakllantirishda qo'llaniladigan xalq diplomatiyasi modellari⁷

Davlat	Model	Izoh
AQSH / Buyuk Britaniya	Public Diplomacy, Strategic Communication	Media va global kommunikatsiya kanallari orqali xalqaro auditoriyalar bilan tizimli ishlash.
Fransiya	Cultural Diplomacy, External Cultural Action	Til, san'at va madaniy meros orqali yumshoq ta'sir mexanizmlarini rivojlantirish.
Germaniya	International Cultural Policy (AKP)	Ta'lim va ilmiy hamkorlikka asoslangan uzoq muddatli madaniy diplomatiya modeli.
Xitoy	People-to-People Diplomacy, Cultural Diplomacy	Konfutsiy institutlari orqali madaniy ta'sir doirasini kengaytirish.
Yaponiya	Culture Diplomacy, Cool Japan	Anime, manga va kreativ industriyalar orqali global imij shakllantirish.
Rossiya	Humanitarian International Policy, Cultural Diplomacy	Rus tili va diaspora orqali mintaqaviy gumanitar ta'sirni mustahkamlash.
Janubiy Koreya	K-Culture Diplomacy, Hallyu Diplomacy	K-pop va kreativ eksportga tayangan soft power modeli.
Turkiya	Cultural and Religious Diplomacy	TIKA va Yunus Emre institutlari orqali madaniy-diniy hamkorlikni rivojlantirish.
Saudiya Arabistoni / Qatar	Sports Diplomacy, Cultural Diplomacy	Sport mega-loyihalari orqali davlat imijini modernizatsiya qilish.
Hindiston	Bollywood Diplomacy, Cultural Diplomacy	Hind kinosi va yoga orqali global madaniy ta'sirni kengaytirish.
Italiya	Heritage-based Cultural Diplomacy	Moda, dizayn va tarixiy madaniy meros eksportiga asoslangan diplomatiya.

O'zbekistonning xalqaro maydondagi ijobiy imijini mustahkamlash, xorijiy davlatlar bilan hamkorlikning institutsional asoslarini kengaytirish va xalq diplomatiyasi salohiyatini rivojlantirish mamlakat taraqqiyoti strategiyalarida ustuvor yo'nalishlardan biri sifatida belgilangan. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentyabrdagi "“O'zbekiston — 2030” strategiyasi to'g'risida”gi PF-158-son⁸ Farmoni bilan tasdiqlangan strategiyasi mamlakatning jahon maydonidagi mavqei oshirish, milliy manfaatlarini global darajada ilgari surish hamda tinchlik va barqarorlikni ta'minlashga qaratilgan uzoq muddatli rivojlanish konsepsiyasi hisoblanadi. Strategiyada belgilangan beshta ustuvor yo'nalishdan biri — “Xavfsiz va tinchliksevar davlat” tamoyilini izchil amalga oshirish bo'lib, u xalqaro hamjamiyatda O'zbekistonning ishonchli siyosiy hamkor va mintaqada barqarorlikni ta'minlovchi muhim kuch sifatidagi imijini yanada mustahkamlaydi.

Demak, so'nggi yillarda qabul qilingan milliy strategik hujjatlar O'zbekistonning xalq diplomatiyasi salohiyatini kengaytirish, tashqi kommunikatsiyalarni modernizatsiya qilish va davlatning xalqaro imijini zamonaviy talablar asosida shakllantirishga xizmat qilmoqda. Ushbu yondashuv xalqaro hamkorlikning institutsional mexanizmlarini mustahkamlab, mamlakatning global integratsiya jarayonlarida faol ishtirokini ta'minlaydi hamda milliy brendni jahon miqyosida raqobatbardosh holga keltirishga turtki beradi.

Xalq diplomatiyasi O'zbekistonning xalqaro sahnadagi ijobiy imijini shakllantirish va mustahkamlashda hal qiluvchi o'rin tutmoqda. Madaniyat, san'at, ta'lim, ilm-fan, turizm, media va yoshlar tashabbuslarining uyg'unlashuvi O'zbekistonni global hamjamiyatda ochiq, zamonaviy, tinchliksevar, jozibador va keng ko'lamli hamkorlikka tayyor davlat sifatida namoyon qilmoqda. Yangi O'zbekistonning xalqaro maydondagi imiji qadriyatlar va innovatsiyalar uyg'unligi asosida shakllanib bormoqda, xalqaro muloqotga ochiqlik esa mamlakatning jahon hamjamiyatidagi mavqei toбора mustahkamlab kelmoqda.

Xalq diplomatiyasi aynan shu ijobiy imijning poydevorini yaratadigan, uni keng targ'ib qiladigan va dunyo miqyosida tanitadigan kuchli drayver sifatida o'z ahamiyatini yanada oshirmoqda. Zero, milliy merosni zamonaviy tafakkur bilan uyg'unlashtirish orqali O'zbekiston bugun o'zining yangi strategik bosqichiga dadil qadam qo'yimoqda.

Aynan ushbu uyg'unlashuv orqali ilm va ma'rifatga tayangan, innovatsion yangilanishlar bilan boyitilgan ijtimoiy rivojlanish jarayoni Uchinchi Renessans poydevorining shakllanishiga xizmat qilmoqda. Xalq diplomatiyasi esa mazkur poydevorni jahon sahnasida mustahkamlovchi asosiy intellektual va madaniy resurs sifatida maydonga chiqmoqda.

⁷ Muallif ishlanmasi

⁸ <https://lex.uz/ru/docs/-6600413>

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, zamonaviy xalqaro munosabatlar tizimida xalq diplomatiyasi davlatning ijobiy xalqaro imijini shakllantirish va mustahkamlashda muhim strategik vosita sifatida namoyon bo'lmoqda. Axborot makonining globallasuvi va jamoatchilik fikrining ta'siri kuchayib borayotgan sharoitda "yumshoq kuch" mexanizmlari orqali xorijiy auditoriyalarda ishonch va jozibadorlikni shakllantirish davlatlar tashqi siyosatining ajralmas qismiga aylanmoqda. Shu jihatdan, xalq diplomatiyasi tashqi kommunikatsiyaning oddiy shakli emas, balki uzoq muddatli siyosiy va iqtisodiy manfaatlarni ta'minlovchi tizimli jarayon hisoblanadi.

Rivojlangan davlatlar tajribasi xalq diplomatiyasini madaniyat, ta'lim, ilm-fan, turizm, media va raqamli diplomatiya vositalari orqali izchil amalga oshirish xalqaro hamkorlikni kengaytirish, investitsiya muhitini yaxshilash hamda milliy brendni mustahkamlashga xizmat qilishini tasdiqlaydi. O'zbekiston misolida olib borilgan tahlillar so'nggi yillarda mamlakatda ochiq tashqi siyosat, madaniy-gumanitar hamkorlik va xalqaro almashuvlarning faollashuvi orqali xalq diplomatiyasining institutsional asoslari shakllanayotganini ko'rsatadi. Bu jarayonlar O'zbekistonning tinchliksevar, ishonchli va hamkorlikka tayyor davlat sifatidagi imijini xalqaro maydonda mustahkamlashga zamin yaratmoqda.

Shu bilan birga, xalq diplomatiyasi salohiyatini yanada oshirish uchun uning mexanizmlarini tizimlashtirish, raqamli platformalardan samarali foydalanish, fuqarolik jamiyati va nodavlat sektor ishtirokini kengaytirish hamda milliy madaniy kontentni global auditoriyaga mos formatlarda ilgari surish muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu yo'nalishlarda amalga oshiriladigan chora-tadbirlar O'zbekistonning xalqaro imijini mustahkamlash, global muloqotdagi mavqeiini oshirish va milliy manfaatlarni samarali ilgari surishda xalq diplomatiyasining rolini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Mirziyoyev Sh. M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. – T.: O'zbekiston, 2018.
2. Anholt S. Competitive Identity: The New Brand Management for Nations, Cities and Regions. – New York: Palgrave Macmillan, 2007.
3. Brand Finance Global Soft Power Index 2024. – London: Brand Finance, 2024.
4. Nye J. S. Soft Power: The Means to Success in World Politics. – New York: PublicAffairs, 2004.
5. Tsvetkova N. A. Programmalar Web 2.0 AQShning ommaviy diplomatiyasida // AQSh va Kanada: siyosat, iqtisodiyot va madaniyat, 2011, №3.
6. Kasimova Z. G'. Madaniy diplomatiya asosida davlat ijobiy imijini shakllantirish jarayonlari (Yaponiya va Xitoy Xalq Respublikasi tajribasi misolida). PhD dissertatsiyasi. – T., yil ko'rsatilmagan.
7. Kasimova Z. G'. "Yumshoq kuch" diplomatiyasi. – T.: Tafakkur nashriyoti, 2025.
8. Kasimova Z. G'. Turizmni rivojlantirishda ijtimoiy media marketing samaradorligini oshirish metodologiyasini takomillashtirish. (DSc) dissertatsiya avtoreferati. – T., 2025.
9. Kasimova Z. G'. Turizmni rivojlantirishda ijtimoiy tarmoqlar samaradorligini oshirish yo'llari. – Baski Askara: Ildem Yayinlari, 2025.
10. Kasimova Z. G'. Madaniy diplomatiya asosida davlat ijobiy imijini shakllantirish jarayonlari. Monografiya. – T., 2024.
11. The Edward R. Murrow Center for Public Diplomacy. Definitions of Public Diplomacy. URL: <http://fletcher.tufts.edu/Murrow/Diplomacy/Definitions>
12. Anholt S. Nation Brand Hexagon. URL: https://www.researchgate.net/figure/Nation-Brand-Hexagon-Simon-Anholt-2000_fig1_325803819
13. UNESCO. UNESCO 43rd General Conference Opens in Samarkand, Uzbekistan. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/unesco-43rd-general-conference-opens-samarkand-uzbekistan>
14. Islom sivilizatsiyasi markazi. URL: <https://president.uz/oz/lists/view/983>
15. University of Oxford. Introduction to Uzbek Language Course. URL: <https://www.ames.ox.ac.uk/article/introduction-uzbek-language-course>
16. ACDF. Woven Legacies at "Threads of Impact" Exhibition in Doha. URL: <https://acdf.uz/news/acdf-showcases-woven-legacies-at-threads-of-impact-exhibition-in-doha>
17. Bukhara Biennial. URL: <https://www.bukharabiennial.uz>
18. Kursiv Media. Zakovat Asian Cup II to Take Place in Bishkek. URL: <https://uz.kursiv.media/en/2025-08-18/zakovat-asian-cup-ii-to-take-place-in-bishkek-with-teams-from-kyrgyzstan>
19. Zakovat Gambit. URL: <https://gambit.zakovatklubi.uz>
20. Expo 2025 Osaka. Uzbekistan Pavilion. URL: <https://www.expo2025uzbekistan.uz>
21. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi. URL: <http://www.stat.uz>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>